

Concursul Internațional "George Enescu" - Secțiunea pian

Fațete interpretative: Peter Donohoe și Josu de Solaun

Ingenios structurată, ediția 2016 a Concursului Internațional "George Enescu" a adus pe scena

Nocturna nr. 1 op. 62, Scherzo-ul op. 39, Balada op. 52 și Poloneza-Fantezie op. 61; în acest din urmă context, cele trei Intermezzi op. 117, ca și Isoldens Liebestod a lui Wagner/Liszt s-au remarcat, în interpretarea pianistului spaniol, printr-o trăire interiorizată, la polul opus tumultului romantic caracteristic lucrărilor precedente.

În viziunea lui Peter Donohoe, succesiunea celor cinci piese-puzzle ale ciclului *Miroirs - Noctuelles, Oiseaux tristes, Une barque sur l'océan, Alborada del gracioso și La vallée des cloches* - a pus în valoare dimensiunea lor sugestiv ilustrativă prin expresivitatea cvasi vizuală a microstructurilor cu alură ornamentală și prin jocul de culori complementare, capabil de a anima, diferențiat, fiecare din cele cinci tablouri de caracter, în timp ce, în *Cantéyodjayâ*, pianistul a accentuat aspectul particular, generator de contraste, al configurărilor ritmico-dinamice; linia programatică a *Sonatei nr. 3 în fa diez minor op. 23* de Scriabin ce reflectă stările sufletului a fost proiectată delicat dar ferm, prin intermediul acumulărilor tensionale

Ateneului, în recitaluri succesive, un membru al juriului urmat, după câteva zile, de câștigătorul precedentei ediții a competiției, concept valabil pentru toate cele trei instrumente din concurs. În cazul pianului, etapa a III-a a competiției a fost încadrată, simetric, de cele două evenimente interpretative: evoluția lui Peter Donohoe - programată în 22 septembrie, și cea a lui Josu de Solaun - din 24 septembrie, ca o potențială avanpremieră a finalei ce avea să se deruleze în ziua următoare.

Cele aproape trei decenii dintre vârstele celor doi pianiști s-au materializat, prin prisma unei virtuale oglinzi interpretative, în edificarea a două expresii conceptuale destul de diferite. Soliditatea construcțiilor riguroase ale partiturilor din repertoriul lui Donohoe - suita integrală

Miroirs de Maurice Ravel, dificila *Cantéyodjayâ* semnată de Olivier Messiaen, *Sonata nr. 3 în fa diez minor op. 23* de Alexander Scriabin și *Trois Pieces Pour Piano (Masques, D'un Cahier d'Esquisses, L'Isle Joyeuse)* de Claude Debussy - a primit, în replică, explozia de temperament cu care au fost investite, de către Josu de Solaun, atât opusurile schumanniene - *Dauidsbundlertänze* și *Toccată în Do major* - cât și cele chopiniene - *Impromptu-ul op. 36,*

ale căror climaxuri au încărcat expresiv, pe spații largi, substanța sonoră, pentru ca, în final, paginile din creația lui Debussy - *Masques, D'un Cahier d'Esquisses și L'Isle Joyeuse* - să instaureze o atmosferă relaxantă, de descărcare emoțională și revigorare exuberantă.

Amprentând profund tot ceea ce interpretează, Josu de Solaun s-a dovedit a fi un artist al stărilor

extreme, întregul său demers interpretativ remarcându-se printr-o poeticitate de rară intensitate, o plajă dinamică de o capacitate impresionantă și o fluiditate continuă (pauzele dintre piesele aceluiași ciclu – ca în cazul dansurilor schumanniene ori al intermezzo-urilor brahmsiene – și chiar dintre lucrări diferite rezumându-se doar la nivelul unor scurte respirații). Menținându-și exprimarea într-un flux tensional aproape neîntrerupt, pianistul și-a asumat, curajos, concepția unitară asupra amplului său recital, privit ca un scenariu populat de personaje stilistice diferite, fiecare dintre ele urmându-și traseul unic într-un ansamblu de intenții polifuncționale.

Acestea au fost două apariții solistice care au precedat ultimul act al Concursului Internațional "George Enescu", rampă de lansare pentru destinele altor tineri pianști doritori de a câștiga mult râvnitul premiu I. Îl vom revedea pe cel mai valoros dintre ei, la următoarea ediție a competiției, într-o postură similară cu cea a lui Josu de Solaun, etalându-și disponibilitățile interpretative spre a servi artei de calitate și rememorării inegalabilei personalități enesciene. Și, cu certitudine, Muzicii însăși!

Loredana BALTAZAR

Concursul Internațional "George Enescu" 2016 – secțiunea pian

La cea de a 15-a ediție a concursului, pentru secția pian s-au înscris 69 de candidați. Juriul a fost alcătuit din Gabriel Tacchino, președinte și Rolf Arens, Dana Borșan, Philippe Dinkel, Peter Donohoe, Wolfgang Manz, Viniciu Moroianu, Andrei Pisarev, Alan Weiss, ca membri. În prima fază, juriul a operat o preselecție, pe baza analizării unor linkuri trimise de candidați. Dintre cei 59 de competitori admiși, s-au prezentat în concurs un număr de 32, proveniți din Japonia, Coreea de Sud, Grecia, Rusia, China, Chile, Italia, Bulgaria, Marea Britanie, Argentina, Lituania, Serbia, Franța, Polonia, Letonia, Ucraina. Preselecția a avut drept consecință benefică evoluția omogenă, la nivel foarte ridicat, a tuturor candidaților din prima etapă. Pe întreaga durată a celor trei zile, am asistat cu încântare la creații sonore exemplare în sonate de Scarlatti, Haydn, Mozart, preludii și fugi bachiene, studii de Chopin, Liszt, Debussy, Scriabin, Rachmaninov. Am regretat că printre auditori, în sala de concerte *George Enescu* a Universității Naționale de Muzică s-au aflat prea puțini elevi și studenți de la clasele de pian. Cred că, pe viitor, ar trebui organizată

prezența celor din școlile și liceele de muzică bucureștene și din centre apropiate, într-un proiect asimilat programului *Școala altfel*. Nu trebuie ratată oportunitatea de a cunoaște modele sonore actuale, de a afla cele mai noi orientări și tendințe internaționale în interpretarea repertoriului de bază, pe care ei însșiși îl studiază la clasă. Consider că este un aport consistent la fondul informațional obligatoriu, ceea ce nu le-ar strica deloc nici profesorilor lor îndrumători.

Audierea celor 32 de tineri pianști ne-a produs o reală satisfacție, deoarece am asistat la unele performanțe deosebite. Au existat momente de neuitat, în a căror realizare s-au detașat Tryantafillos Liotis cu *Studiul op. 45 nr. 2* de Scriabin, Xu Go cu *Studiul în terțe* de Chopin, Mihoko Oshima cu *Sonata în Si bemol major* de Mozart, Morta Grigaliunaite cu *Studiul op. 25 nr. 5* în mi minor de Scriabin, Younghwan Jung cu *Studiul op. 8 nr 12* de Scriabin, preludiile și fugile de Bach cântate de Daumants Liepins și Albertina Eunju Song, precum și Daumants Liepins cu o viziune extraordinară asupra Studiului transcendent *Mazeppa* de Liszt.

În etapa a doua, desfășurată la Ateneul Român, din programele celor 12 admiși am reținut ca performanțe deosebite *Variațiunile op. 3* de Szymanowski în versiunea Mortei Grigaliunaite, *Suita Iberia* de Albeniz, cântată de Tryantafillos Liotis, *Trei mișcări din Petrușka* de Stravinsky în viziunea lui Valentin Valentiev, *Sonata a 2-a* de Prokofiev a Abertinei Eunju Song sau partea lentă din *Sonata op. 10 nr. 3* de Beethoven, cântată de Daumants Liepins. În legătură cu noile tendințe în abordarea muzicii lui Beethoven, am constatat la unii candidați, pe lângă astfel de momente de puternic impact, o orientare estetizantă, către un sunet căutat,

Victoria Vassilenko

superficial. E vorba de o atitudine manieristă, care ne împiedică să ajungem la mesajul profund al operei titanului, mizând doar pe un „frumos” convențional.

În semifinală, din programele celor 6 aleși am reținut *Variațiunile op. 24* de Brahms pe o temă de Corelli,